

Sparindex - Sparandet under det normala

Sparindex uppgår till 92 för det första kvartalet 2008, vilket innebar att sparandet var under det normala. Då sparandet är normalt visar index 100. Det normala sparandet för första kvartalet är 56 miljarder, men det faktiska sparandet för det första kvartalet 2008 uppgick till 44 miljarder. Det innebar att undersparandet för första kvartalet 2008 var 12 miljarder.

Avskaffad förmögenhetsskatt och höjda priser minskade sparandet, men hushållen ökade risken och återvände till aktiemarknaden.

Precis som under förra årets sista kvartal påverkade avskaffandet av förmögenhetsskatten även det här årets första kvartal. Det som skedde under fjärde kvartalet förra året var att spararna inte tog ut pengar från inlåningskonton för att minska sin förmögenhet över årsskiftet och på det sättet undvika förmögenhetsskatt. De här pengarna har tidigare år återkommit till banksystemet i början av januari. När spararna nu inte tog ut några pengar under slutet av förra året så behövde de heller inte sätta in dem i början av det här året, vilket förde med sig att sparandet på inlåningskonton under första kvartalet i år blev lägre än vad det varit tidigare år. Den minskande inlåningen gjorde att sparandet på total nivå för årets första kvartal blev lägre än normalt.

Ytterligare en förklaring till det minskade sparandet är nya regler om uppskov av reavinsten för bostäder. Från och med årsskiftet betalar de som har sökt uppskov ränta på den uppskjutna reavinsten. För att inte behöva betala ränta har många hushåll använt delar av sitt sparande för att betala av de uppskjutna reavinsterna. De som betalade av uppskovet var tvungna att göra det senast den 12 februari.

Dessutom kan den höga konsumtionen ha påverkat eftersom det minskar utrymmet för hushållens sparande. Siffror från Statistiska Centralbyrån, SCB, visar att konsumtionsutgifterna ökade med 4.2 procent i nominella termer, jämfört med samma period föregående år. Hushållen har upplevt stora prisökningar på både bensin och mat under kvartalet, vilket ökar konsumtionsutgifterna vid en oförändrad konsumtionsnivå och minskar utrymmet för sparande.

En intressant observation är att de svenska hushållen under årets första kvartal ökade risken i sitt sparande genom att köpa mer aktier och sälja aktieindexobligationer, trots att vi upplevde en skakig aktiemarknad under årets första kvartal.

Analys - Inlåning

Den enskilt största förklaringen till att det totala sparandet var under det normala under första kvartalet 2008 var minskningen i bankinlåningen. Sparandet på bankkonton uppgick endast till 2 miljarder, medan normalnivån ligger på 23 miljarder. Det gör att undersparandet för årets första kvartal uppgick till 21 miljarder kronor. Förklaringen är som tidigare nämnts att hushållen i och med avskaffandet av förmögenhetsskatten inte flyttade ut pengar på bankkonton över årsskiftet för att sedan åter sätta in dem på konton igen. Ett annat skäl till den svaga inlåningen är att hushållens kapital har använts till konsumtion snarare än sparande.

Analys – Aktier

Trots att det under första kvartalet i år var rejält skakigt på aktiemarknaden så valde de svenska hushållen att satsa på aktiemarknaden och köpa enskilda aktier. Det är första gången sedan första kvartalet 2006 som hushållen har nettoköpt aktier. Intresset för aktier gjorde att aktiesparandet var 17 miljarder mer än det brukar vara under årets första kvartal.

Analys – Fonder

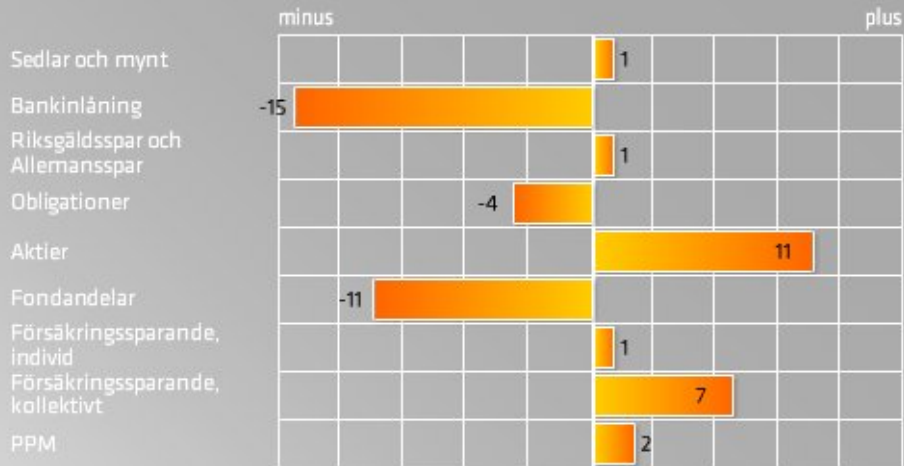
Hushållen fortsätter att ta ut pengar ur sina fonder. De sålde både aktie- och räntefonder, men däremot köpte hushållen hedgefonder och andra fonder i kategorin "övriga fonder". Men inflödet i hedgefonderna hjälpte inte på långa vägar upp det totala utflödet ur fonderna, vars nettoflöde för årets första kvartal var minus 14.5 miljarder.

Analys – Övriga sparformer

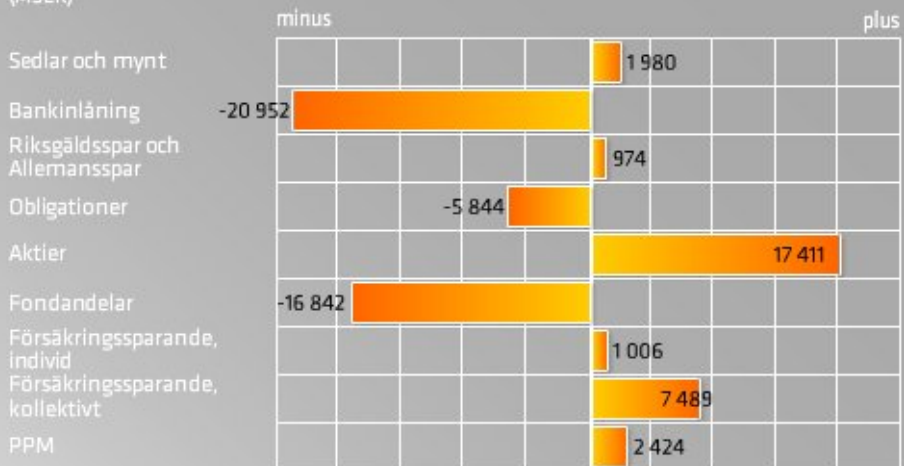
Men det var inte bara med aktiesparandet som det skedde trendbrott. Även i kategorin övriga sparformer märks att obligationer, där aktieindexobligationer ingår, har för första gången sedan 2006 ett nettoutflöde. Det gör att den här kategorin har ett sparande under normalt för årets första kvartal.

Andelstal - index

Andelstal förklarar avvikelser från normalnivån 100

Faktiska belopp (MSEK)

Jämförelsenivå: 56 mdr SEK. Undersparande 12 mdr SEK

Sparindex presenteras kvartalsvis av Swedbank Investment Center